

Handläggare
Elise Landström
Telefon: 08-508 25 054**Till**
Socialnämnden
2021-01-26

Tillsynsplan för tobak, folköl och receptfria läkemedel 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner tillsynsplan för tobak, folköl och receptfria läkemedel 2021.

Fredrik Jurdell
socialdirektörVeronica Wolgast Carstorp
avdelningschef

Sammanfattning

Syftet med tillsynen och kontrollen är att förebygga och korrigera brister som kan uppstå vid försäljning av tobak och liknande produkter, folköl och receptfria läkemedel. Tillsynsarbetet har fokus på att underlätta tillståndshavarnas arbete och verksamheter så att de enkelt ska kunna tillämpa de regler som gäller.

Tillsynsplanerna ska bidra till att tillsynsarbetet sker strukturerat med mätbara och uppföljningsbara mål. Tillsynsplanerna tar också upp förvaltningens arbete med kontrollköp.

Tillsynen består av inre- och yttre tillsyn, och varje försäljningsställe får minst ett tillsynsbesök per år. Som en del av tillsynen bedrivs även förebyggande tillsyn med syfte att informera och göra näringsidkarna uppmärksamma på de krav som de respektive lagstiftningarna ställer så att brister i verksamheten inte uppstår.

Bakgrund

Sedan 31 augusti 2020 är det socialnämnden som ansvarar för Stockholms stads utförande av tillsyn av tobaksförsäljning och från och med 1 januari 2021 för andra liknande produkter så som elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare i enlighet med lag om tobak och liknande produkter samt folkölsförsäljning i enlighet med alkohollagen. Socialnämnden ansvarar sedan tidigare för kontroll av försäljning av receptfria läkemedel med stöd av lag om handel med vissa receptfria läkemedel. Socialnämnden ansvarar vidare för information till tillståndshavare och näringsidkare samt kontrollköp i enlighet med respektive lagstiftning.

Syftet med tillsynen och kontrollen är att förebygga och korrigera brister som kan uppstå vid försäljning av tobak och liknande produkter, folköl och receptfria läkemedel. Tillsynsplanerna ska bidra till att tillsynsarbetet sker strukturerat med mätbara och uppföljningsbara mål.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den ?? januari? 2021 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den ?? januari? 2021.

Ärendet

Tillsynsarbetet ska bedrivas utifrån målsättningen att Stockholm ska vara en stad där man som näringsidkare kan få bra stöd och hjälp för att bedriva sin verksamhet enligt de regler som gäller. Vi ska därför alltid fokusera på att vara både rättssäkra och ge ett gott bemötande. Då tillståndsplikten för tobak är ny och många tillståndshavare inte är vana vid det nya regelverket kommer vi under året arbeta extra med att informera och stödja så att det är tydligt vilka regler som gäller.

Tillsynen av tobakstillstånd bedrivs på olika sätt, och består av inre- och yttre tillsyn. Tillsynen och kontrollen av försäljningsställen som är anmälda för e-cigaretter, folköl och receptfria läkemedel består av yttre tillsyn. Som en del av tillsynen bedrivs även förebyggande tillsyn med syfte att informera och göra näringsidkarna uppmärksamma på de krav som de respektive lagstiftningarna ställer så att brister i verksamheten inte uppstår.

Den inre tillsynen motsvarar liknande provning som görs i enlighet med alkohollagen för tillståndshavare av serveringstillstånd. Tillståndshavarens ekonomi och vissa uppgifter om personerna med betydande inflytande i bolaget kontrolleras. Kontroll görs med hjälp

av kreditupplysningsföretag och samverkan med andra myndigheter såsom Polismyndigheten, Tullverket och Skatteverket. Den yttre tillsynen innebär en kontroll av att verksamheten på försäljningsstället sker i enlighet med respektive lagstiftning. Varje försäljningsställe får minst ett tillsynsbesök per år.

Under året ska tillsynsbesök genomföras med andra myndigheter såsom Polismyndigheten och Tullverket. Genom gemensamma tillsyner kan fördjupat tillsynsarbete bedrivas. Ett nära samarbete kring utvecklingen av tillsynsarbetet sker regelbundet tillsammans med Göteborg och Malmös tillståndsenheter – inom ramen för det så kallade ”Storstadssamarbetet”.

Kontrollköp

Förvaltningens arbete med kontrollköp kommer att fortsätta. Kontrollköp innebär att person som har fyllt 18 år provar att köpa tobaksvara, folköl eller receptfria läkemedel utan att visa legitimation. Syftet är att granska om försäljningsstället uppfyller sin skyldighet att förvissa sig om att mottagaren har fyllt 18 år. Kontrollköp är ett verktyg som syftar till att skapa ett bra underlag för dialog med försäljningsstället. Vad som framkommit genom kontrollköp får inte utgöra grund för kommunen att meddela sanktion. Stockholms stad har använt metoden kontrollköp i tillsynsarbetet sedan 1 juni 2015.

Åtgärder vid uppmärksammade brister

Allvarligare brister kan föranleda sanktioner enligt lag om tobak och liknande produkter. De sanktioner som följer LTLP är varning och återkallelse vid försäljningstillstånd för tobaksvaror.

Kommunen kan även besluta om sanktioner i form av förbud och föreläggande, vilka kan förenas med vite. Sanktioner i form av förbud, föreläggande och vite kan även beslutas avseende brister i försäljningen av e-cigarettor och folköl. Föreläggande innebär att försäljningsstället aktivt ska vidta en åtgärd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden antar förslag på tillsynsplan för år 2021.

Bilaga 1

Tillsynsplan tobak och elektroniska cigaretter Stockholms stad 2021

Bilaga 2

Tillsynsplan folköl Stockholms stad 2021

Bilaga 3

Tillsynsplan receptfria läkemedel Stockholms stad 2021